

Előfizetési ár:
 Egész évre 10 frt.
 Fél évre 5 frt.

Külföldiek, közintézetek, hivatalok, könyvtárak, tanítók és közegyetem részére a lap egész évre 6 frt., fél évre 2 frt.

Magyar egyetemeknek és társulatoknak a lap egész éven át ingyen megy.

BÉCSI KÖZLÖNY

Megjelen havonként kétszer.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.
 Egy egyházas petítor ára 10 kr.
 Többzrí közlésnél engedély.

Lapunk kiténtetést nyert.
 Bécsben 1890. Aradon 1890.
 Temesvárott 1891.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bécs II., Kaiser Josefstrasse 23.

Szerkesztő és kiadó-tulajdonos: Darvas Aladár.

Az új váci püspök.

Gróf Csáky Károly.

A hivatalos lap e hó 22-iki számában közzétett s a vallás- és közoktatásügyi miniszter által ellenjegyzett királyi elhatározással, a Schuster Konstan in halálával megüresedett váci püspökség ismét betöltött. Ő Felsőháza a váci egyházmegye fejévé gróf Csáky Károly curcolai választott püspököt, ezimzetes apátot és esztergomi kanonokot nevezte ki.

E kinevezés különösen a legközelebről érdekelt egyházmegye hívei részéről örömteljes fogadtatásban részesül. A kik gróf Csáky Károlyt közelebről ismerik, a legszebb reményeket fűzik kettős feladattal járó fontos hivatása betöltéséhez, meg lévén győződve, hogy nemcsak mint pap, hanem mint méltóságánál fogva törvényhozó is, meg fog felelni annak a várokozásnak, hogy az egyház és állam érdekeit az ellentétek békés elsimításával összeegyeztesse. Eddigi működése a papi tere szorított, egyházi főhatóság részéről hosszas plebánoskodása alatt közbecsülést és szeretetet aratva.

Most nagy, széles körben fog érvényesülni megnyerő modorral párosult, emberszerető egyénisége: most az egyház, iskola és állam együttes java előmozdítására neki bőséges tér kínálkozik megfelelő eszközökkel is. Ő sokkal szerencsésebb helyzetben van a püspökség anyagi dolgait illetőleg,

mint elődje, Schuster Konstantin, a ki zavaros viszonyok közt találta a püspöki széket, a ki azonban addig nem nyugodott, míg a legszükségesebbre szorított, takarékos étellel teljesen rendbe nem hozta az anyagiakat, s ki azután is mint a kevés megelégedni tudás mintaképe volt ismeretes halála napjáig, hivatásának élve s annak áldozva mindenét.

Teljes elismeréssel kell adózni Schuster Konstantin érdemeinek, ki ugyszolva, kizárólag egyetlen czélnek szentelte életét, — de óhajtandó az is, hogy a magyar püspök a szélesebb értelemben vett közélettel is érintkezést keressen. Első sorban vett hivatása az egyház és iskola érdeke mellett a nyomor enyhítése; de ezeken felül még mindig van módja és alkalma arra is, hogy a magyar közművelődés, tudomány és művészet ápolásában is hathatós részt vegyen.

Gróf Csáky Károly nemes és finom műzítéséről ismeretes, s így bizton remélhetjük, hogy a művészetek támogatásában is elől fog járni.

Életrajzi adatait a következőkben közöljük:

Gróf Csáky Károly 1852. július 24-én született. Sopronban. Elemi tanulmányait ugyanott, a középiskolákat pedig a jezsuiták kalksburgi kollegiumában végezte kitűnő sikerrel, s ekkor értesítette atyját, Csáky Emánuel gróft, hogy pappá lesz és 1870-ben az esztergomi főegyházmegye növendékpapjai közé lépett be, 1875. július

25-ikén pedig áldozópappá szentelte Simor primás s Tardoskédre küldte káplánnak; a következő évben azonban már magához hívta udvari káplánnak és czeremonáriusnak, s e minőségében 1879-ben a szinodális vizgát sikerrel tette le. 1880-ban Esztergom belvárosi plébános lett s a pápa titkos kamarási sorába emelte. Őt évig volt Esztergomban plébános, miközben a városi elemi iskolák és az óvoda igazgatójának tisztét is viselte. 1885. április 8-án a pozsonyi társaskáptalan kanonokjává nevezetett ki. Pozsonyban három évig tartózkodott, aztán 1888. november 27-én az esztergomi főkáptalan kanonokjává nevezetett ki. 1890-ben choiti apát, 1895-ben pedig curcolai v. püspök lett s mint a főkáptalan legfiatalabb püspöktagja, a millenniumi ünnepélyek alatt ő vitte a Felsőháza előtt az apostoli keresztet.

Mióta kanonok, évenként több ezret költ jótékony czélokra, adományai azonban legtöbbször titokban maradnak. De nagy érdeklődéssel viseltetik a különféle kulturális, emberbaráti, társadalmi intézmények iránt is, és azok felvirágoztatásában tevékeny részt vesz. Igy több esztergomi jótékony czélú egyesületnek elnöke, az ottani tanítónőképző segélyegyesületet pedig évenként nagyobb összeggel gyámoltja. Nagy buzgósággal foglalkozik a tudományokkal s tekintélyes magánkönyvtárt gyűjtött össze.

Az új püspöknek mind kiváló tulajdonai, mind pedig eddigi munkássága

biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy püspöki székét egyházának és hazájának javára fogja betölteni.

Csatáry Lajos.

Most van harmincz esztendeje, hogy Csatáry Lajos, a közéletnek ez a rokonszenves alakja és az orvosi világnak ez az érdemes tagja, a magyar királyi államvasutak szolgálatába lépett s mint főorvos maradandó intézkedésekkel és jótékony működésével dísz adott annak a fontos pozícióknak, amelyet 1870. óta tölt be.

Csatáry Lajos már a hatvanas években nagy szerepet vitt a főváros egészségügyi intézményeinek előmozdítása körül s elismerésre méltó munkásságot fejtett ki a tudományos szakirodalom terén. Művei közül különösen becsesek: Törvényszéki orvostan, Orvosi rendőrség, Orvosi kalauz, A törvényszéki orvosi tudomány kézikönyve című könyvei. Az országos közegészségügyi tanácsnak 1868-ban lett tagja, 1872. óta egyetemi magántanár s érdemei elismerésül a király a magyar nemességgel tüntette ki.

Részt vett a magyar kormány képviselésében a brüsszeli első higienikus kiállításon 1875-ben Haynald Lajos tábornokkal együtt; ő rendezte a kiállításon a magyar osztályt s mikor a bírnok megbetegedett, egyedül teljesítette a képviseléstessel járó feladatokat. Később a berlini higienikus kiállításon, a brüsszeli, a párisi, a londoni, amsterdami, genfi, római és berlini orvosi kongresszusokon képviselte a kormányt, az országos közegészségügyi tanácsot és a magyar királyi államvasutak egészségügyi intézményét; mindegyik kongresszuson elnökké vá-

Pannonhalma története.

Irta: Dr. Récsy Viktor.

(Folytatás.)

A régi főhajó boltozatára festett öt nagyobb és tíz kisebb kép az újszövetség főbb eseményeit ábrázolja. A Megváltó születését, megkeresztelését, a szinvaltozást, az utolsó vacsorát és az Úr menybemenetelét; a tíz kisebb kép a nagyobbaknak kiegészítését képezik. A diadalíven Krisztus mint világbíró tűnik fel. A szentély boltíveiben stylizált angyalalakok, cherubok és szerafok képei lebegnek. A szentély oldalainak négy holdját nagy szent Gergelyi szent Anselm, szent Bonifác és Venerabilis Beda benzésrendű egyháza-tyak nagy medaillon-frescói ékítik. Igy a falfestmények valóságos biblia pauperum gyanánt az emberiség történetét és megváltását, a küzdő, szenvedő és győzelmes egyházát szemléltetik.

A szentély fő díszét a mennyezetes, u. n. kiborium-oltár teszi. Négy vörös szalzburgi márványoszlopon nyugszik a libanomi cédrusfából faragott mennyezet. Ez alatt szintén szalzburgi márványból négy oszlopon

nyugvó oltárasztal áll, melyen az alakok tűzben aranyozott bronzból valók.

A főhajót nem kevésbé emeli a szőszék, mely szintén márványból való és a hangvető ugyancsak libanomi cédrusból van faragva.

A mellékhajókat a XV. században a szentély hosszában megnyújtották és ezáltal a tengelyek elferdülése jött létre; de ezt csak gyakorlat szem veszi észre. Egyszerű keresztboltozattal vannak ellátva diagonál-gerinczcel, de a főhajónál erősebb és szélesebb kereszt hevederekkel. Az éjszaki oldalhajó részleteinek változatosságainál fogva díszesebb, mint a déli. A régi hajó utolsóelőtti holdjánál a régi porta speciosa áll, mely a régi monostorba vezetett. Helyét most márványtábla foglalja el, melybe a templom viszontagságait előadó rövid latin felirat van véve. Belsőfalának mindkét oldalán csinos levélalkítményű oszlopokkal és karcu oszlopokkal kifelé tági; kapiteljei korrektebbek, mint a déli újabb speciosa oszlopfi. Az ajtó fölötti tympanonban a főapátság címere látható. A következő holdhoz szent Benedek kápolnája csatlakozik; bol-

tozata csillaggerinczettel ékes, angol izlésben lecsüngő két zárókövel. A kápolna két hosszukás, keskeny ablaknak üvegfestményei sz. Benedek rendalapító életét szemléltetik. Az egyik ablak régi. A gót oltár fölött levő, hólyag alakú mérmű a késő csucsives izlés maradványa. Ez a kápolna szentség-oltárul is szolgálván, a frescók az Urvacsorára vonatkoznak.

A szomszédos holdból sz. Mária kápolnája nyílik, melynek bejárata, valamint a szomszédos kereszt kut fulkéjének béléte a korai renaissance izlés gyönyörű formáit mutatja. A Mária kápolna két üvegfestéses ablakja között emelkedik a gót oltár, mely a boltívezethez simulva, annak elhajlását is követi. Ezen éjszaki oldalhajót szent László oltára zárja. Ez román izlésű retable-oltár, melynek márványasztala négy szalzburgi márvány-oszlopocsán nyugszik. Az üvegfestményű oltárkép szent Lászlónak a veleméri templomban talált régi frescója után készült. Ennek pendantja a déli oldalhajóban levő szent Imre-oltár, mely izlésben az éjszakai egyezik. A déli hajó oldalfalába van két régi sarkó erősítő. Az egyiknek körirata maiusculákkal:

ANNO DOMINI MCCCLV · W ·
 NDVS · MARI · EGREGI ·
 AB · B · C · D · E · F · G · H · I · J ·
 K · L · M · N · O · P · Q · R · S ·
 T · U · V · W · X · Y · Z ·

A másiknak körirata minusculákkal így szól:

ANNO DOMINI MCCCLV · W ·
 NDVS · MARI · EGREGI ·
 AB · B · C · D · E · F · G · H · I · J ·
 K · L · M · N · O · P · Q · R · S ·
 T · U · V · W · X · Y · Z ·

Mind a két vörös márvány-sarkóvön az illető apát alakja késői gót ornamentikájú, féldomborművű kápolnában áll.

Térjünk vissza most már a főhajóból a szentély alá két oldaléjjáratall ellátott kriptába. Ezt hat szabadon álló oszlop három egyenlő hajóra osztja. Az oszlopoknál figyelemreméltó a vállkönek, oszlopfőnek és oszloptalpuk nyolcszögű alakítása; míg maga a törzs hengerlaku és átmérőjét egész emelkedésében megtartja. A boltgerinczek tompa csucsiveket alkotnak, mi a román izlésből a gótba való átmenetre utal. Az oszloplab két henger-tagból és két nyolcszögű plinthusból áll, a mi szintén az átmeneteli stílyt jellemzi. Ime mindannyi adat arra

lasztották s az 1898. évi brüsszeli nemzetközi vasuti és hajózási értekezleten szintén mint elnök vezette a tanácskozási munkáját. Élénk részt vett a kongresszus munkájában, a vasuti egészségügyre vonatkozó javaslatát elfogadták.

A Csátary Lajos utasításai szerint készült mentőkocsik a világ elsőrangú sebészei, E-smarch, Billroth és Langenbach kipróbálták és kitűnőnek találták. Ezért a művéért Augusztus császárnétól elismerő okmányt kapott Csátary. Ő szervezte a magyar királyi államvasutak egészségügyi szolgálatát, amely azután több külföldi államban mintául szolgált. Ilyen tevékenység közepette az ország közegészségügyi intézményeinek javítására is munkálkodott.

Már 1863-ban sürgette az egészségügyi törvény meghozatalát, a közegészségügyi tanszerek felállítását az egyetemen, az egészségügyi felügyelők és a rendőrorvosok intézményének létesítését; az első bábaképző-intézet Nagy-Váradon a Csátary Lajos tevékenységének köszönheti megalapítását. Az egyetem jogi fakultásán negyvenegy év óta adja elő a törvényszéki orvostant s állandóan 3—400 hallgatója van.

A honvédegynek is egyik lelkes munkása. Tizenkilenc év óta felügyelője a honvédelmi bizottságnak, nemrég pedig ő lett az elnöke is. Részt vett a szabadságharcban, majd mint emigráns török szolgálatban volt. A politikai életben is nagy szerepet játszott. 1867-ben egyike volt azoknak, akik Bihar-megyében a Dák pártot megalakították. Ma is munkádátlan erővel és buzgósággal fáradozhatatlanul dolgozik Csátary Lajos hazája és embertársai javára és csodálatosan elvonulva üli meg harmincz éves fordulóját annak, hogy főorvosa lett a Magyar Királyi Államvasutaknak.

Különlélek.

Bécsi kalauz.

- Bécsi magyar egyesület: I. Theinfaltstrasse 4.
- Bécsi magyar iparoskör: I. Singerstrasse 28.
- Otthon, bécsi magyar társaság: I., Schulerstrasse 18.
- Első alsó-ausztriai magyar munkásképző-egylet: VI., Magdalenenstrasse 65.
- Bécsi magyar dalkör: IX., Garnisonsgasse 20.
- Magyar hitvánoklat minden vasárnap délelőtt 11 órakor a Kärntnerstrasseben

nézve, hogy az altemplomot egy századnál is régibbnek tartjuk a felsőnél. Ezt mutatja a déli és északi falban levő két pilaster, melyek a boltzatban elvesznek. Fent a szentélyben folytatásuk nincs és így a XIII. századbeli templomot későbbi keletűnek kell tartanunk. Egyik főnevezetessége az altemplomnak az oltárral szemben levő vörös márványfülké, melyet a hagyomány szent-székeként tart. A kripta mint a fölötté levő szentély, három ablaku, melyek az üvegfestésű oroszlán, hal és galamb, a három isteni személyt jelképezi. Vannak itt is kőfalba vágott és oszlopocskákkal díszített fülkék, melyek egyikében kagyló alakú vizfogó van és mosdóul szolgálhatott, a másik egyházi edények befogására szolgált. Az egyik boltíven, valamint az oszlopok közlein fresco-festészet nyomait látjuk.

A székesegyházból a renaissance izlésű, porta speciosán át jutunk a díszes keresztfolysóra. A diszkapu 20 karcsu márvány-oszlopocskával szélesedik kifelé; ezekre ugyanannyi hengertag-gerincz nehezedik.

A keresztfolysó, mely egyetlen hazánkban, már a XV. századból

levő Johanner templomban Torma Izidor elkészítette.

- Akadémié der bildenden Künste. Képzőművészeti akadémia, Schillerplatz 3.
- Akadémié, Theresianische. Theresianum vegyészeti laboratóriummal, IV. Favoritenstrasse 15.
- Akadémié der Wissenschaften. Tudományos akadémia, I. Universitätspl. 2.
- Albertina Albrecht főherceg rezidenciái és rajzgyűjteménye, I. Augustinerbaste.
- Állatsereglet a Schönbrunni kertben.
- Arsenál és k.
- Felsője magánkönyvtára I. Hofburg.
- Udvari könyvtár: I. Josefsplatz.
- Egyetemi könyvtár: I. Franzensring.
- Tudományos akadémia könyvtára: I. Universitätsplatz 2.
- Képzőművészeti akadémia könyvtára: I. Schillerplatz 3.
- Technika könyvtára: IV. Technikerkstrasse 13.
- Keleti muzeum: I., Schottenring.
- Múpai muzeum: a Stubenring.
- Kunsthistorisches Museum és Naturhistorisches Hofmuseum: Állat-, növény- és ásványtani gyűjtemény. Burgring.
- Ophthalmológiai muzeum: közkör a házban IX. Spitalgasse 2.
- Technológiai iparmuzeum: I. Eschenbachgasse 11.
- Kunstverein: I. Tuchlauben 8.
- Művészeti: I. Lothringerstrasse 9.
- Kereskedelmi akadémia: I. Akademiestrasse 12.
- Naturalien-Kabinet: I. Josefsplatz.
- Képzőművészeti képtár: I. Schillerplatz.
- Schatzkammer.
- Museum der Stadt Wien: I. Rathaus.

Államsorsjáték. Már két ízben volt alkalmunk az előző államsorsjátékra — melynek részleteit lapunk 6-ik oldalán levő egész oldalnyi hirdetés adja — olvasóink figyelmét felhívni, most csak hozzá tesszük, hogy a húzás június hó 7-én lesz és így rövid idő választ el attól. Ajánljuk a hirdetés figyelmes átolvasását.

A nizzai konzul — már nem konzul. A nizzai konzulátus élén mindeztideig gróf Gurovski állott. Nagy familiából való ember, rokona a spanyol királyi családnak is — s talán ennek tudható be az, hogy a gróf ur minden rátermettség nélkül ilyen sokáig megmaradt a hivatalában. Fura konzul volt, az bizonyos. A nizzai osztrák magyar polgárokkal úgy bánt, mintha csupa betörővel lett volna dolga. Nemesak hogy nem védelmezte meg az érdekeiket, hanem valóságos ellenséges lábon állott velük. Azt akarta, hogy valamennyi tőle függjön s kénye-kedve szerint rendelkezessék velük. Egymásután érkezett a sok panasza ellen Bécsbe, de a konzul azért konzul maradt. Végre is a monarchia nizzai

osztrák és magyar alattvalói egy Ausztria-Hungária nevű egyesületet alapítottak, hogy összetartva, egy táborban védekezzenek a jeles diplomata ellen. A konzul pedig följelentette az egyesületet a rendőrségnek. Azt mondta, hogy gyanus elemek vannak benne. Erről is érkezett panasz a külügyminiszteriumba s végre ott is belátták, hogy mindennek van határa s menesztették a konzult. No meg az alkonult is, egy Isnard nevű urat, aki a főnököknek hűséges munkatársa volt s szintén alaposan megérdemelte a nyugalmat.

Budapest Párisban. A fővárosnak, mint kiállítónak képviselője mult héten adta át teljesen készen a hatodik csoportban rendezett kiállítását Lukács Béla kormánybiztosnak üdvözlő szavak kíséretében és egyuttal köszönetet mondott neki támogatásáért. A kormánybiztos nagy elismeréssel nyilatkozott a főváros kiállításáról, mely ugy tartalmaznak gazdagsága, mint külső díszítése és összeállítása tekintetében rendkívül sikerült és méltó a fővároshoz, méltó egy világvárosához. A beszédek után a kormánybiztos nagy kíséretével megtekintette a kiállított tárgyakat, amelyek mind kiváló és dícséretre érdemes művek. Budapest ugyan több csoportban állít ki, de a VI. csoportban szerepel mint külön kiállítás, ahol az idegen igen szép képet alkothat magának a magyar fővárosról. Budapest kiállított tárgyai összesen mintegy 400.000 frankba kerültek.

A magyar huszárkivállítási sikere Párisban. A párisi világkiállítás magyar osztagjának egyik legsikerültebb része a huszárkivállítás. E kiállítás rendezésének eszméjét Thaly Kálmán országgyűlési képviselő pendítette meg, akihez Lukács Béla párisi kormánybiztos a következő táviratot intézte: A pavillont ma a közönségnek megnyitottuk. A huszárkivállítás osztatlan elismerésben részesül. Meleg köszönetet tolmácsolom. Lukács Béla.

Bécs egyik látványosságát képezi a Mariahilferstrasse 63-szám alatt felépült új áruház, mely Ladstätter P. és fia cs. és kir. udv. szállító cég tulajdonát képezi és mely már külsejénél fogva is magára vonja a közfigyelmet. E cég tudvalevőleg rég idő óta foglalkozik szalmakalap gyártással és e téren a monarchiában az első helyet foglalja el. Régi üzletük az első kerület Hoher Markt 11-ik szám alatt van és Budapesti üzletük a Váci utcában a magyar fővárosnak képezi egyik érdekességét.

Lónyay Stefánia grófné Griesben. Griesből írják lapunknak, hogy Lónyay grófné, ki leányánál Erzsébet főhercegnőnél időzik Griesben, a minap nagy ovációban részesült. A griesi lakosság kelvess vendége tiszteletére a „Bellevue” villában játszott a polgári zenekar, mely játék mag egyéb tirolai kedvességekkel lett fűszerezve. Ugyanekkor a magas vendégek a gyógyhely küldöttségét fogadták és Doménig Károly a gyógybizottság felügyelője szép beszéddel üdvözölte az ünneplőket. Lónyay grófné a saját és leánya nevében meleg szavakban köszönte meg e kitüntetését és hozzá tette, hogy Griesben mindenkor szívesen töltötte el idejét. Ezután a griesi kerékpárosok lampion korzót rendeztek és egyéb kellemes meglepetésekben részesítették a magas vendégeket.

Magyar háziipari cikkek Bécsben. A régi hírű varrottasok megint láthatók Bécsben a Gartenbau Gesellschaft termeiben, ahol jelenleg női ipari kiállítás van, mely május 20-áig tart. Erdélyi nép-munka elnevezés alatt van egy pompás háziipari gyűjtemény bemutatva Farkas Gizellától, aki e téren régi jó hírrel bír és aki nek e téren való sikeres szereplés általánosan elismert dolog. Tulajdonképpen Farkas Gizella utóda Kolozsvári Lajos szerepel az ott levő címtáblán. De ez annak a körülménynek tudható be, hogy Farkas Gizella szeretne már a nyilvános szereplésről visszavonulni, azonban ez nem sikerült neki mert ahogy cikkeit örövendek nagy keresetségnek épügy nélkülözhetetlenek az ő közvetlen személyes intézkedése is, melyek a szép iparecikkünk fejlesztésének fontos tényezőit képezik. E válatat különben is különben állami támogatásban részesül. Bécsi magyarjaink igazán jól cselekszenek ha e kiállítást megtekintik.

Circus Busch. Bécs város jelenlegi legkellemesebb szórakozó helye a Prater bejáratánál levő Circus Busch, mely naponta érdekes előadással mulattatja a közönséget. Vasárnap és ünnepnapon két előadás van, ugyanis dé után és este. A circus művészi előadásai igazán meglepők és különös díszlettel bírnak a csoportos előadások, melyek között jelenleg „Persia” című kiállításos darab köti le a látogatók figyelmét.

származik és 1885-ben renováltatott Vaszary Kolos főpápat alatt. A gazdag tagozású csillagboltozat és az iveket tartó támkövek és torzalakok változatossága valóban kiváló figyelemre méltó. A stílizált kőbélletű, széles gót ablakok üvegfestményei a Megváltó szenvedésének szokott 14 stációját teszik szemlélhetővé.

A magyar sz. Benedekrend központi könyvtára Pannonhalmán.

Központiának nevezetett el e könyvtár, mert a benczésrend ezenkívül a bakonybéli, dömölki, tilhanyi és zala-apáti apátságokban, az esztergomi, győri, soproni, komáromi, kőszegi és pápai székházakban tart fenn több ezer kötetre terjedő könyvtárakat.

A benczés rendi alapszabálya szerint minden monostornak könyvtárral kell bírnia. Hazánkban szent Istvan királyunk megalapítván az első benczés apátságot Pannonhalmán, alapját vetette az első hazai könyvtárnak is. Ez nemcsak föltevés, hanem a főapátság régi okleveleivel is igazolható. Midőn szent László király 1093-ban az apátságot birtokaiban megerősíti, ezen diplomában* többi

*Capsa II. A.

kincsei között felsorolja a monostor könyvgyűjteményét is. Számszerint 72, azaz hetvenkét könyvről tesz említést a király, melyek Pannonhalmán leltározattak. Minthogy pedig biztosra vehető, hogy e kéziratok munkáknak legnagyobb részét a monostor lakói írták, az alapító szent Istvan király ideje óta ugyancsak felszaporodott e gyűjtemény. Ez természetesen legnagyobb részét bibliák, psalteriumok, antiphonariumok, missalék, gradualék és szent atyák irataiból állott, de volt köztük egy sz. B. r. Regula, sz. Márton élete, Cicero és Lucanus könyve is.

Egy másik levéltári adatunk szerint* Béle főúr követségbe külföldre küldetvén, végrendeletében (1150—1154) gazdag könyvgyűjteményét a pannonhalmi könyvtár gyarapítására hagyományozza.

Főapátságilevéltárunk legnagyobb kincsét, az egyetlen hazai chartulariumot, melynek régóta „Liber Ruber” a neve, a XIII. század végén írták Pannonhalmán; ez az apátság okleveleink egykoru másolatait tartalmazza 1235-ig. Ez a fennmaradt emlék, valamint az ugyanazon időből

* Capsa VII. B.

származó Pray-codex, mely a deákmonostori templom számára készült, bizonyítja, hogy Pannonhalmán a szerzetesek a „stuba scriptoria”-ban írott könyvekkel folyton-folyvást szaporították könyvtárukat. Deakiugyanis ősidőktől fogva Pannonhalmához tartozott, a mint arról Poth nádor és Desiderius csanádi püspök ítélete tanuskodik, kik Deakit a XIII. század elején Uros pannonhalmi apátnak ítélik oda.

Levéltárunk a XIII., XIV. és XV. századból sűrű adatot szolgáltat arra, hogy az egyházi ének és zene mívelése Pannonhalmán kiváló gondban részesült; névszerint sorolhatnók fel az ének vezetőit (cantores), kikről okleveleink megemlékeznek.** Az énekes isteni tisztelethez pedig mindig.

** 51 Capsa R. — 58 Cap. Cc. — 64 Cap. — M2. — 52 Cap. G. — 50 Cap. Z. — 22 Cap. G. — 48 Cap. A. — 52 Cap. Tt. — 50. Cap. T. — 6 Cap. W. újabb és több antiphonarium, psalterium, hymnarium, gradualé, lectionarium stb. vált szükségessé és ezekkel ismét csak a könyvgyűjtemény szaporodott.

Folytatása következik.

Kivitelünk Amerikába.

Chicago-i konzulátusunk egy újabb előfordult eset alkalmából írja a következőket: Az a törekvés, hogy a hazai termelők és az amerikai beviteli cégek között szorosabb összeköttetés létesítsék, nagy akadályba ütközik abban, hogy a hazai termelők, gyárosok és cégek a többszörös figyelmeztetések után sem hajlandók az ottani üzleti szokásoknak megfelelően eljárni. Ugyanis az árat nem loco New-York vagy Chicago, de még csak nem is valamely jelentékenyebb kikötőre, hanem ab gyár vagy cégtelep állapítják meg; továbbá a fizetési és egyéb feltételeik is rendszeresen olyanok, hogy azokat az amerikai importőrök nem fogadják el.

Ami az árat megállapítását illeti, már az, hogy valamelyik monarchiabeli városban ab gyár állapítatnak meg, majdnem lehetetlenné teszi az amerikai üzletembernek a komoly számítását. Hogyan számítsa ki az amerikai cég a szállítási díjakat a gyártól Fiuméig vagy Triesztig? Sem a czélszerű utvonalat, sem a könnyebben elérhető kikötőt nem tudja megállapítani; nem tudja, melyik vasutigazgatósághoz forduljon, hogy ezeket az adatokat megkapja? És feltéve, hogy mindezt megszerezheti, akkor is 1-3 hónap elteltik a kérdészködésben és ezenkívül is fáradságba, irkálásába, sőt postaköltségébe kerül az egész.

A helyett, hogy hazai cégeink a külföldiek példáját követve minden lehető könnyítést megtegyenek az amerikai üzlettelé kényelmére, azt hiszik, már eleget tettek az üzleti előzékenységnek, ha röviden értesítik, hogy az árut megkaphatja az itt- vagy amott levő raktárakban ab gyár áron; hogy aztán az amerikai cég mint szállítja el, ez már nem az ő dolguk, ha pedig egyáltalán nem szállítatja el, akkor ennek okát másban vélik feltalálni.

Ilyen módon amerikai üzletek nem köthetők.

Az árat legalább is valamelyik nagyobb tengeri kikötőre (Hamburg, Bréma, Antwerpen, Rotterdam, stb.), lehetőleg azonban New-Yorkra vagy Chicagóra állapítandók meg. Mert amint a vasuti díjtételek legkönnyebben Európában tudhatók meg, úgy a hajóra szállítási és a hajózási díjtételek is az illető vállalatok európai házainál tudhatók meg legczélszerűbben, mert az amerikai képviselők rendszerint csak az Európába irányuló forgalomra nézve tudnak részletes felvilágosításokat adni.

Az a kifejezés: a „csomagolás az árba beleszámítva“ elégtelen. Drága áruknál, ahol ez az áru értékének talán ezredrésznyi kis részét képezi elégséges lehet ugyan, de olcsóbb áruknál ez rendkívül fontos költségrészt képez és ezért külön kiteendő, annál is inkább, mert éppen a csomagolási anyagok ára a különböző országokban rendkívül eltérő és ezért az amerikai cég még csak megközelítőleg sem számíthatja ki annak értékét.

A csomagolás különféle lehetőségei (ládák, zsákok, puha fahordók, stb.) felsorolandók volnának a bennök szokásosan elhelyezett árumennyiség megjelölésével és a csomagolás költsége külön-külön volna közlendő mindegyik esetre nézve.

A fizetési feltételeknél is lehetőleg minden könnyítés megadandó volna, mert a beviteli cégnek ugy is sok költsége van már előzetesen is, mielőtt az árut kézhez venné.

„Posta utánvétellel“ vagy pedig az „ár előzetes beklüldésével“ világgforgalom nem létesíthető.

Chicago-i konzulátusunk a jelentés végén megjegyzi, hogy ha az amerikai cégekkel szemben az árat nem az érkezési kikötőre állapítatnak meg, ha

részükre hitel nem engedélyeztetik és azok semmiféle üzleti előzékenységgel nem találkoznak, akkor az amerikai piacon tenődő térfoglalási kísérletek mindenkor sikertelenek maradnak.

Bevitel Marokkóba.

Algiri főkonzulátusunk, részletes jelentést küldött Marokkó be- és kivitelviszonyairól Marokkó kivitele, különösen hazánkba, jelentéktelen, annál is inkább, mert mezőgazdasági terményei közül egyedül déli gyümölcsfajták (datolya), gyógynövények, valamint a parafa bizonyult alkalmasnak a Magyarországra való bevitelre. Különösen az utóbbinak bevitelére az Adria gőzösök közvetítésével jelentékenyen fokozható volna.

Másként áll ez Magyarországnak Marokkóba irányuló bevitelét illetően, mely megfelelő utánjárás mellett jelentékeny mérveket ölthetne.

Főkonzulátusunk most említett jelentésében felsorolja azokat az árucikkeket, melyek különösen alkalmasak a Marokkóba való bevitelre:

I. Ruházat és fehérnemű iparcikkek. Jelenleg a német és az angol áruk használatosak, de ezeknek versenye könnyen kiszorítható volna.

II. Üveg, porcellán és agyagipar-cikkek.

III. Fa, faipar, butorok, kosárfonó és parafa áruk. A fa és faárak, valamint butorok Marokkó főbeviteli cikkeit képezik. Jelenleg Amerika, Oroszország, Svédország és Németország látják el a szükségletet. A hazai gyártmányok bevitelével azonban megkísérteni lehet a versenyt. Németország bevitelére fokozatosan emelkedik.

IV. Műipari és grafikai áruk. Műbutorok és bronzárak kedvező elhelyezésre találnának Marokkóban.

V. Rövid és díszműárak, játékok és különösen a bőrárak bevitelére jelentékenyen fokozható volna. Ebben Németország példáját ke lene követnünk, melynek bevitelére egy év alatt majdnem kiszorította a versenyző országok bevitelét.

VI. Mezőgazdasági termények, magvak, növények, hüvelyesek (fehér bab) nagyobb mennyiségben kerülnek bevitelre.

VII. Bőripari cikkek, különösen lószerszámok és cipők tekintetében a verseny felvehető volna a manuheimi, meinni és worms-i gyártmányokkal szemben.

VIII. Gépek stb. főleg az elektrotechnikai gépek bevitelére ajánlatos.

IX. Fémipar. A pinczészeti, konyha és ház körüli szerszámok és eszközök bádógból, zománcozott vasból és nikkelből nagy kelendőségnek örvendenek.

X. Élelmi és élvezeti cikkek. A liszt bevitelére a magas vármok következtében erősen szenved, de a magyarországi sonka és füstölthús, valamint a szalámi az angol és olasz áruval a versenyt felvehetné.

XI. Pápiripar. A magyarországi közönséges papiros, lemez-papiros és írópápir versenyképes. A pápir-zacsok és szivarka papiros erősebb minőségben keresetnek.

XII. Élesztő és szeszipar. Az élesztő nagyon keresett áru.

XIII. Kőipar. Csakis ékszerekhez használt és arabs vagy pedig kabil mintára kidolgozott kövek (mint például hegyi kristály, topáz- és opál) keresettek.

XIV. Textil-ipar. A bensülöttek és az ottani francia társaság izlésének megfelelő fűrdőköpenyek, felöltők, tarka kartonkendők bevitelére kedvező sikerrel kecsegtet.

XV. Leölt állatok bevitelére csak a hideg idősokban lehetséges. Vadhus közvetlen gőzöskön szállítható.

XVI. Vegyészeti iparcikkek tekintetében, még a francia és angol áruval szemben is, felvehető volna a verseny. A gyógyszerészeti készítményeknél megjegyzendő, hogy ezek a párisi orvosi gyakorlatban szokásos alakban kedveltek. Állatgyógyászati cikkeknek a nagy állatállomány mellett kedvező piac nyílnék. Hasonlóképpen a gyufaárak fényezés stb. szintén nagy kelendőségre számíthatnak. Mindezek az idő szerint Belgiumból, Olaszországból és Angliából érkeznek.

Erkölcsei veszélyek

iskolás gyermekeink életében.

Irta

Waldmann Fülöp dr.

(Folytatás.)

Láttam gyermekeket, kik a legszármalmasabb ruházatban kószálva szedik össze a földre hullajtott szivarvégeket és viszik eladni az ő börzékükre: a tót napszámok közé, hogy néhány rongyos fillért keresve, azon maguknak valamit vásároljanak. Sokszor nyálánságot, máskor üveggolyót, — nem egyszer fűtyűlőt, melylyel a rendőrt megfélemlítik.

Láttam gyermekeket, kik téli zimankós időben dideregve futottak utánam gyufát kínálva, kérve könyörögve, és kik a pénzt haza viszik szüleiknek vagy annak, ki őket eltartogatja.

Láttam sok apró gyermeket koldulni és szemérmetlenül rajokban futkosni az emberek után, és oly hajmeresztő hazugságokat halottam szájukból, hogy sejtelmem sem volt arról, mennyire be lehet tanítva ily gyermek az erkölcsi romlottságra. De volt alkalmam meg is győződni, hogy néha a sors oly rémitő tragédiát nyújt a szemlőnek, melyet a fantázia se képes kieszelni.

És e gyermekeknek csak kis része jár az iskolába. A legnagyobb része iskolakerülő. Talán szerencsére a többi gyermeknek és szerencsétlenségére önmaguknak.

Ezen tények felsorolása nem tulzolt, hisz sokan igen t. hallgatóim közül talán személyesen is meggyőződtek e tények valóságáról, hisz' a rendőri krónika a múlt nyáron egész bőven ismertette azt a szomorú esetet, midőn egy munkabíró egyén 10-12 egész fejletlen gyermeket tartott magánál csak azért, hogy azok az ő számára kolduljanak s ütlegette, kinezta azokat, kik keveset juttattak konyhájára. Ez nem mese! ez megtörtént dolog!

Nem-e szomorú, lelketrázó, jelenségek ezek a gyermekek életében? Ezek közül nem egy jár iskolába és megméltelyezi a többit. Mert a gyermekkor felette hajlamos az utánzásra! Csak alkalom adassék neki!

De még nem merítettem ki tárházam bőséges anyagát; ott vannak a házaló gyermekek! Egyikénél a legszemérmetlenebb ponyva irodalmat látam eladásra kínálni, másikánál anziksz kártyákat, melyeknek képei nyilván elárulták a tendenciát, miért éppen gyermekek házalnak vele; láttam házalni gyermekeket és betérni a legocsmányabb lebujókba, hol a jövedvű társaság a legizetlenebb tréfákat cselekedte meg előbb, míg a szegény gyermek csekély árújából valamit vettek.

De elég ebből! Nemcsak a társadalom legelső rétegeiből kerülnek ki e szármalmas alakok, kiveszi a maga részét belőle a jobb társadalmi osztály is.

Divattá kezdett nálunk válni a kávéházba való járás. Az öregek példáját utánzótták az ifjak, és az ifjaké a gyermekek. Ma például ritkaság számba

Folytatása az 5-dik oldalon.

Nizza.

Franciaország.

Grand Hotel Milliet

Kényelmes fekvéssel és berendezéssel. A város központjában. Nagy társalgási helyiséggel. Villamos világítás. Felhuzógép. Elsőrangú ház.

Meyer W.,
tulajdonos.

Nizza.

Franciaország.

Hotel de la Grande Bretagne

A Jardin Public mellett. Gyönyörű tekvéssel a két kaszinó között. A központban, a tenger partján. Pompás kilátással, déli irányban. A hangverseny és sétány a ház előtt. Elsőrangú szálloda. Kényelmes, modern berendezéssel. Villamos világítás.

Nizza legszebb helye.

Rueck és Textor,
tulajdonosok.

Törley József és társa

Promontor (Budafok).

Ajánlják elismert kitünő pezsgőboraikat:

„Talisman sec“ stb.

Vezérképviselő Ausztria részére:

Weislein Ferencz, II., Czervingasse 14.

Liste-intézet

BÉCS, V.,

Nicolsdorfergasse 8. szám.

Nagy leánynevelőintézet (Lyceum) szép kerttel, minden kényelemmel, elsőrangú tanterem, különös gond fordítatik a zenetanításra. Penzió 700 ft. Program és legjobb tanítványok az intézetből kikérült növendékek szüleitől rendelkezésre áll.

A nevelőintézetnek 30. iskolai éve 1899. október hó 2-án kezdődött.

Az ortopédiai tornaoktatás épügy mint taval, naponként orvosi felügyelet alatt eszközöltetik.

Hôtel Terminus

A központi vasutnál. Szép kerttel. Központi fűtéssel. Fürdő a házban. Német kiszolgálás. Olcsó árak. Étterem, olvasóterem és egyéb kényelem.

Bellini F.
tulajdonos.

megy oly kávéház, hol ünnep és vasárnap nem ülne 10—20 jó kinézésű család összes gyermekeivel egyetemben és a gyermekek ne üznék pajzán játékaikat a márvány asztalok körül; vagy máskor ott látjuk elmerülve az éretlen csemetét a „Figaró” nem épen erkölcsnemesítő képeibe!

Kávéházakban és kocsmákban ott találni a mi féltve őrzött csemetéinket korán áldozva az élvezetek minden fajának a cigarettától — a billiárd golyóig. Részen szülői kiértelem részben anélkül. Ha elmegy néha napján az orfeumba, ott látható egy rakás éretlen gyermeket és ártatlan kacagásukat kihallhatod a nagyok falrengető tapsai közül is. Zeugerájokba alacsonyabb műveltségű szülők — főleg a munkás és kisiparosok közül — nem egyszer viszik el gyermekeiket szórakozni, otthon csak nem hagyhatják, hisz nincs, a kire bízhatják.

A mai dekadens irányzatú szindarabjainak kik a buzgó látogatói? A tanulók. Ha én főlem függne, én 15 éven alóli gyermeket egyáltalán nem bocsátnék a színházba.

A publikum, főleg azonban a gyermekek ma már annyira elkényeztetvők, hogy azok számára külön gyermekszínház, gyermekujás, gyermekbál, sőt még orfeumokban külön gyermekelőadás is létezik. Csak kevés szülő tud ellentállani e modern kísértés csábjainak.

Minden terén a társadalmi életnek találunk ferde kinövéseket. Ismerek iskolás fiukat, kik csak azért kuporgatják össze keservesen heti filléreiket, hogy részt vehessenek a 16-évesen gyönyörteljes izgalmaiban és megrakassák kedvenc újságjaik által feltétlenül első helyre beérkezőnek jelzett favoritjaikat.

Ki kell itteni a materializmust az emberek lelkéből — sőhajtozik Geőze Sarolta. Nehéz dolog biz az, ha ily korán csepeggetik azt be az ifju nemezék szívébe! Csoda-e, ha az ilyen gyermekeket elragadja a gonoszság csábja? Megtanulnak hazudni, nagyképűsködni, csalni és nem egy esetben lopni is. Nem egyszer ülnek törvényt ily apró gonosztevők fölött! Tessék ma végig lapozni a törvénytörési rovatot! „Csirkefogó király” címen olvashatunk épületes dolgokat gyermekekről!

Hogy általában a társadalmi viszonyok felette ziláltak lettek és az erkölcsök mélyen súlyedtek — természetesen kihatásokban magukkal rántva a gyermekvilágot is, — annak bizonyítására elegendő kézbe venni a gyermekjavító intézetek működésének ismertetését. Ezt a könyvet véletlenül fehérbe kötötték, ámde azért igen sok fekete és sötét adatot tartalmaz.

Az utolsó évtizedben rohamosan kellett szaporítani a javító intézetek számát. Előtte fekszik a magyar királyi országos javító-intézetek ismertetése az igazságügyi miniszterium kiadásában.

Aki beléje pillant, hí tükre látja az itt elmondottak igaz voltának. Így magában az aszódi fiu gyermekjavítóban 1884—1898-ig 757 gyermeket vettek fel.

CSARNOK.

Bolygó Thália.

— Humoreszk. —

Irtá: *Gladiolus.*

(Polytatás.)

— Hahaha! Te haszontalan! Itt van a füstölj — ezzel átadott neki egy cigarettát. Csak hölgy? Ilyen olcsót szí az igazgató ur?

— Tán még fumigálsz is?

— Dehogy — csak mondom — én mindig „Boxot” szoktam szívni.

— Azt is kaphatsz, ha még sokat jár a szád!

— Hát magát mi lelta Mariska? Kérdezte tőle az igazgató a sopran koristánétól, ki folyton szemét törülgette.

Talán szerelmes?

— Nem vagyok én?

— Hát mi baja?

— A — — — a bársony pruslikomat. ott fogta a háziasszonyom a reggelik fejében!

— Sohse busuljon ő járt rosszul, aztán van még bársony pruslik a világon, ilyen kicsinységért kár a szemét rontani!

A visszamaradt udvarlók. még bekiáltották a hajóra utolsó bucsuszavajukat, a matrózok behúzták a dobogót és ezzel megindult a trupp zsbajától élénk jármű.

A primadonna leggyorsabban kitörölte szívéből az emlékeket, kárpótolván magát a csinos hajóskapitány ismeretségével, kit vörös hajának hullámai egy csapásra meghódítottak és talán hajlandó is lett volna őt rögtön megszojtetni, ha az előtte hompölygő áramok nem adnak időt a megfontolásra.

A korosabb színészek és színésznők már álmodoztak a cajut vörös bársony pamlagain, fenn a fődélzetzen pedig a primadonna angol conversatijára hallatszott, kit a kíváncsi fülek, mindig az idegen nyelvek használatára utaltak, melyeknek segítségével bátran kinyilatkozathatta mindazt, mit magyarul elhallgatni lett volna kénytelen.

A hajónak egyik sarkában a hősszerelmes és Weisz Hannika virasztottak, kit a szökés aggodalmi és párjanak szép turbékolása foglalt el, boldognak érezvén magát, hogy megszabadulhatott az ambíciójával ellenes kreizleritől, hol fehér kezeinek szénben, lisztben, kulimászban kellett vájkálnia, míg ezen túl hősiességusokra fogja azokat használni, szerelmének bosszujának. vagy eget rázó átkainak kifejezéséhez. Szép kelengyéje mind odahaza maradt, csak hat pár harisnyát hozott magával, azokat is keményített alszoknyájára kellett rávarrnia, hogy a legkisebb csomag nélkül hagyhassa el, a lud töpörtötől örökké illatos szülői házat. Könnyen megvált minden jussától, mert hisz Sandora a jövő boldogságról olyan elragadóan tudott szavalni hogy egy ilyen szóhalmozatot ért neki, atyjának minden vagyónánál.

A hajó kellemes himbálódzása elringatta a tagokat déli 12 óráig, de az igazgató jónak látta még tovább hortyogni, nehogy az ő megjelenése ebédre emlékeztesse cme nagy étvágygal bíró gárdát, kik a böjtölés önmegtadó erényére voltak kárhóztatva, egyedül Hannikának meglepetésére ki odahaza ilyenkor már a gőzölgő ételeknek illatát szivta magába.

A színésznők borzas hajukkal ott ásítottak délután már a fődélzetzen, türelmetlenül várva a megérkezésnek idejét, mely előtt egy fél órával az igazgató is megjelent közöttük, bölcs előrelátásával ilyképen elkerülvén a kellemetlen kérdezősködéseket, hisz még így is elég ideje maradt, hogy vigasztaló szavaival a társulatnak nyomatékát, a síró rivó csemetéket lelkesítse a kitarásnak eszméjére, azon meggyőző érvenk hangoztatásával, hogy este majd dupla étvágygal fog nekik izleni simpla vacsora.

Az igazgató lelkesítő beszédére a gyomrok mind megnyugodtak — a ragyogó napsugár jó hangulatba hozta az énekeseket, kik a kényelemmel kedveskedő hajóskapitánynak

tiszteletére, rázendítették a „Czigánybáró” egyik kórusát, teljes tüdővel énekelvén neki „Csapd fel öcsém a kezed, jer velünk huszárnak”. mit a hajóskapitány nagy élvezettel végig is hallgatott a nélkül, hogy kedve lett volna e barátságos meghívásnak eleget tenni.

— No gyerekek — mondta az igazgató — mindjárt ott leszünk — látjátok-e, az ott Pétervárad erősség — vele szemben reményeinknek központja. a mi jövő hazánk Ujvidék!

— Titkár ur. aztán lásson mindjárt a bérlethez! Szinpadról nem kell gondoskodnunk. van az „Erzsébet” szálloda nagytermében. Szobákat jutányos áron fogunk kapni e szállodában, a tulajdonossal már értekeztem e felől, igen loyális ember s a mi a fő lelkes műbarát. A városban van nagy katonaság. Szeréna kisasszony (koristánő) maga igen jól tud bánni a hadsereggel, legyen rajta, hogy minél több zubonyt láthassunk a körszékeken.

Hanni nagysád vannak e itt sok rokonai?

— Majdnem mind itt laknak, de nem szeretnék velök találkozni, rögtön megírnák a papának, hogy magukkal jöttem.

— Az nem lenne nagy baj, hisz ugyis megtudják. Meglátja nagysád, milyen színésznőt nevelünk mi magából! Olyan tragika lesz mint annak a rendje!

A hajó e perczen kikötött és a páros tagok karöltve vonultak be a városba, köztük Hanni lépkedett. Legbúszkébben a hősszerelmes simulva, ki itt már nyugodtabban vallotta magának megszojtett ideálját.

Ezalatt Veisék kétségbeesve tördelték odahaza kezeiket leányuk eltűnése fölött A Jakab táti sorra járta a rokonokat és az ismerősöket, de minden honnan eredménytelenül tért vissza, jagatva napestig »Mein einziger Kind! Meine Hanni!« Az öreg asszony leghamarabb észhez kapott és elment a rendőrséghez, hogy a társulat hol létéről tudakozódjék s abban a perczen egy sürgönyt bocsájtott az igazgatónak, hogy Hanni valóban velök szökött-e meg.

A várva várt felelet nem érkezett és a táti dühösen fordult feleségéhez:

Hogyan sürgönyöztél?

— Ahogy sürgönyözni szokás!

— Kifizetted-e a választ!

— Nem!

— No akkor várhatsz örökké!

Azt hiszed, hogy az a nyomoruságos trupp majd ráfizet a te drága leányodra? Hiába jártál olyan gyakran a színházba, még sincs semmi szini ismereted — különben is annak köszönheted, ha elcsavarták a Hanni fejét. Kellett a dráma ugye? Hát most itt van! Ilyen szégyent! Maradj itt a boltban, majd én elintézem a dolgot!

Ezzel elrohant a sürgönyhivatalba és feladott egy erős hangú táviratot a válasznak kifizetésével, mire csalhatatlanul megjött egy óra múlva a felvilágosító felelet.

»Sándort szeretem, boldog vagyok, bocsássatok meg».

— Soha! Soha! Kiáltotta böszülten a táti.

Komédiás nem kell a családban: Megállj csak te örült leány, majd megbánod! De a szülői házhoz többé nem teszed be a lábodat, te — te háládatlan teremés!

— Ne sirj Kobi, fordult hozzá felesége — az én szívem is majd meghasad — és egymásra borulva siratták el hősszerelmes által elrabolt kincsüket.

(Folyt köv.)

Bösendorfer L.

cs. és kir. osztr.-magy. udv. és kamarai

Zongoragyáros

Bécs, I., Herrngasse 6. sz.

Raktár Budapestén:

CHMEL és FIA czégnél

Gizella-tér, Haas-féle palota.

Legrégibb czég

egyleti
jelvények,
díszérmek

és
versenydíjak
gyártására

A legtöbb magyar egylet szállító.

Abel József és Agoston

ékszerészek

BÉCS

IV. Wiedener Hauptstrasse 3.

Mintaküldemények (arany-, ezüst- és fém-készítmények) bérmentve küldetnek
= A czég alapítottat 1835-ben. =

Winterberg
tan- és nevelőintézet
leányok részére

nyilvánossági joggal

Bécs XVIII.

Währing, Carl Ludwigstrasse 30 és 32.
Részletes prospektusokat kívánatra ingyen és bérmentve küld

a tulajdonos
Winterberg Mária asszony.

Legrégibb magyar pezsgőgyár.

Alapítottat 1825-ben.

HUBERT J. E. POZSONY

Gentry Club

Extra dry.

A budapesti országos
kaszinó pezsgője.

Készítmény francia mód szerint!

Ha jó kiszolgálásban akar részesülni, csakis a közkezdveltségű

regi hirnövü

gr. Keglevich István utd.

czég

cognacját vásárolja,

mely ismert kitűnő minőségekben és pedig *, **, ***, extra ***,* és V. S. O. mindenütt kapható.

Milano

Olaszország

Grand Hôtel
Continental.

A város központján, a Catharale és a Viktor Emanuel Galeria közelében. Személyfelhúzógép. Vasuti jegy-irodával. Olcsó árak.

Clerici T.
tulajdonos.

Felhívás.

Ő császári és apostoli királyi Felségének legfelsőbb rendeletére a cs. kir. lottójövedéki igazgatóság

a birodalom inneni részének polgári jótékony céljaira a

XXXIII. államsorsjátékot

rendezi

A huzás visszavonhatatlanul 1900. évi június hó 7-én este 6 órakor lesz.

Az idei különös dúsan felszerelt állami sorsjáték

16.514 nyereményt készpénzben

tartalmaz, beosztva 300 nyereményre, 8107 elő- és 8107 utónyereménnyel.

410.200 korona összértékben.

A főnyeremény 200.000 korona.

Ehez csatlakozik számos nyeremény 10.000 koronával. 5.000 koronával. 3.000 koronával. 2.000 koronával stb.

A legkisebb nyeremény 10 korona.

Minden sorsjegy az összes 16.514 nyereményre játszik és a számos elő- és utónyeremény folytán

egy és ugyanazon sorsjeggyel több nyeremény is elérhető.

A jelen sorsjátéknál mint különös előny megemlítendő, hogy a nyeremények száma sokkal nagyobb, mint az előbbeni államsorsjátékoknál; ez a sorsjáték tehát rendkívüli kedvező nyereség-esélyeket nyújt.

A nyeremények kifizetéseért az államkincstár szavatol.

Egy sorsjegy ára 4 korona; legalább 5 darab sorsjegy vásárlásánál minden sorsjeggyért 3 korona 60 filléryi leszállított ár számítottatik. A sorsjegyek átküldése portómentesen történik.

Teljes joggal állitható, hogy alig van sorsjátékvállalat, mely aránylag ilyen csekély sorsjeggyárnál a résztvevőnek ilyen rendkívüli előnyöket nyújtson és hogy sehol (sem magánsorsjátékoknál, sem pedig igérvényeknél) nem nyílik alkalom, 4 korona betétért 200.000 koronára rúgó nyereményt elérhetni.

A sorsjátékokból elért tiszta jövedelem hováfordítása mindig Ő Felsége által határozatik meg. Itt csak megemlítendő, hogy az előbbeni években rendezett államsorsjátékok tiszta jövedelmeiből számos jótékony intézet az osztrák-magyar monarchia minden országaiban, ugymint: rokkant-menházak, kórházak, nevelőintézetek, árvamehelyek, tébolydák, vakok és némák intézete részint segélyeztetettek, részint alapítottak.

Aki tehát ezen sorsjátékban részt vesz, az annak a tudatában lehet, hogy hazafias és emberszerető művön működik közre.

Sorsjegyek kaphatók az államsorsjáték osztályban Bécsben, I., Riemergasse 7. szám, vasuti, posta- és adóhivatalokban, váltó üzletekben, dohánytözsdekben és lottó-üzletekben. A sorsjegyek bérmentve küldetnek meg.

Bécsben, 1900. évi április hóban.

Cs. kir. lottó-jövedéki igazgatóság.

A közhasznú és jótékony célú államsorsjáték osztálya.

(Bécs, I., Riemergasse 7.)

Bécs legnagyobb
 legyező-, nap- és esernyő-különleges áruháza
WEISS MÖR, Bécs, I., Kärntnerstrasse 18.
 Telefonszám 7120. „ZUM MAGNET” Magyarul beszélnek.

Üveges gyémánt és gyémánt-szerszám-gyár
Urbanek János és társa
 BÉCS, IX., Porzellangasse 18.

az államvasutak és a tengerészeti műhelyek szállítói. Nyers gyémántok fúró cselokra, üveghuták és gyémántfoglalkók részére. Gyémántok üvegmetszésre, köszörülés és technikai cselokra, litográfusok, kartongyárosok részére, acél, porcellán és papírhengerek fúrára és lecsavarására.
 Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

PÖSTYÉN Budapestről 3¹/₂ óra
 hirreves
Izapfűrdői
 a modern kor színvonalán álló legtökéletesebb berendezésűek. Ugy jutányos árak, mint kényelmi eszközök tekintetében vetekedik a külföld valamennyi fűrdőivel. Csúsz-, köszvény, neuralgiában (Ischias) szenvedők kérjenek prospectust a fűrdőigazgatóságtól.

Lussinpiccolo. Klimatikus gyógyhely.
Pension „Fritzi”. Családi ház.

Szeptembertől májusig nyitva. Gondosan kezelt kitching konyha. Tengeri s edesvíz-fűrdő a házban. Teljes ellátás naponta 2 frt 50 kr. Szoba 50 krtól 2 frt 50 krig. Szeptember, októberi hónapokban tengeri fűrdők. Prospectus kívánatra ingyen küldetik.

Damó Ferencz
 polgári és katonai lábbeli készítő.
 Dícsérő oklevél tulajdonosa.
Bécs, I., Riemergasse 17
 (a Singerstrasse sarkán.)
 Ajánlja magát minden e szakmába vágó munka pontos kivitelére.
 Különlegessége: a katonai lábbeli.

Felső-Ausztria. Felső Ausztria.

Bad Hall.

Elsőrangú jódsó-fűrdő.

(Jod. 0.358, Brom 1.044, Ludwig dr. udv. tan. szerint).

Szezon május 15-től szept. 30-ig.

A Kremsthal és Steyrerthal vasutak állomása. Igen dívatosan berendezett fűrdők. Minden modern gyógyító eszköz, masszázs, belélegzés, gőz-, zuhany- és hidegfűrdők, villamos két-kamarás fűrdő, villamos fényfűrdő. Gyönyörű fekvés. Igen szép park. Színház. Zene. Hangversenyek. Bálók. Lawn-tennis stb. Elegáns szállók és magánlakások. Gyermekpenziók. 3600 fűrdővendég látogatja. Utazás Bécsből Linzen és Steyren át 6 óra (közvetlenül kocsik). Passau és Salzburgtól Wels-Unter-rohren 3¹/₂ óra.
 Prospectust ingyen küld a Verwaltung des Landes-Curanstalten.

Preblau-Sauerbrunn.
 Dr. Ludwig E. tanár véleménye szerint alkalikus savanyúvíz csekély só-tartalommal, mely nagyfokú tisztasága által tűnik ki, miért is fölülmulthatatlan; 43 év előtt Redtenbacher J. tanár vegyelemzésének eredményével még most is aonos.
 Régi híri gyógyértéke van a gyomorbetegségeinél, gége és tüdőkatarrusoknál, altesti különösen a vizeleti szervek bajainál, a Bright-téle vese-bajoknál, epebajoknál stb. Legjobb étrendi óvószert kellemes izzel.
Kapható minden gyógyszertárban.
 * Gyümölcslezzel vagy ezukorral és citromlezzel a legjobb limonádé. *
Kutkezelőség Pleblau, Lavanthal, Karinthia.
Preblau-Sauerbrunn alpesi gyógyhely.
 KARINTHIÁBAN 828 méternyire a tenger felett.
Vese- és hólyag-betegségek ellen.
 Idény: június 20-tól, szeptember 15-ig. — Kérdezőkódések és lakás megrendelések kizárólag a kutkezelőséghez intézendők:
Preblau-Sauerbrunnba. Lavanthal, Karinthia.

Tavaszi és nyári évad 1900.
Valódi brünni szövetek.

Egy 3-10 méter hosszú szelvény, elegendő teljes férföltözetre (kabát, mellény és nadrág) ára csak	2.75, 3.70, 4.80 frt jó	} valódi gyapjuból.
	6.— és 6.90 frt jobb	
	7.75 frt finom	
	8.65 frt legfinomabb	
	10.— frt legeslegfinomabb	

Egy szelvényt szalonöltönyhöz 10.— frtért, valamint felöltő-szövetet, turista-lodent, legfinomabb kammgar.okat szállít gyári áron a legjobb hirtveinek és szolidnak elismert posztó gyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszolgálásról kezkeskedünk.

A magánvevőnek, aki a szövetekeket közvetlenül a fenti cégégnél a gyár székhelyén megrendeli előnyei jelentékenyek.

Utolsó hét! **Utolsó hét!**
Invalidendank-sorsjegyek
3 huzás 1 koronáért.
Főnyeremény: 60.000, 15.000, 12.000 korona.
 E sorsjegyeket ajánlják:
Schelhammer és Schattera bankház, BÉCS, I., Stefansplatz 10. sz.

Korváth Géza
 zetanár

ajánlja zongoraiskoláját magyar családoknak. Magánzongorárákat is elfogad.

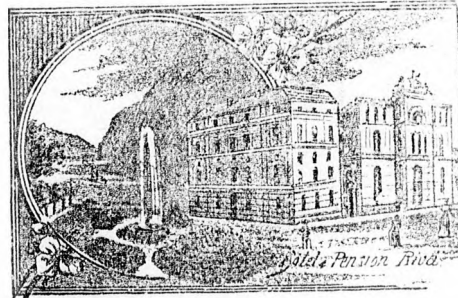
Lakás: VII., Mariahilferstrasse Nr. 82.

Prospektust díjmentesen küld.

RIVA a Garda-tó partján Dél-Tirolban.	ARCO Dél-Tirol
Grand Hotel Imperial et Pension zur Sonne (Sole d' Oro).	Hotel und Pension Olivenheim.
Elsőrangú német szálloda, villamos világítással. A házban meleg és hideg fűrdőkkel. Bérkocsikkal. A nagy szálloda egyik oldala közvetlen a Garda-tó partján fekszik és gyönyörű kilátással bír. Tulajdonosok: Traffellini és Rick.	Arco legszebb, napos helyén a Gardatóra való kilátással. Por és szélmentes fekvéssel. Kitching konyha. Saját természetes borok. Villamos világítás. Fűrdők és kocsik a házban.

Hôtel & Pension Riva.

és hozzátartozó melléképület.

Nemzetközi elsőrangú szálloda. Egész éven át nyitva. Minden szoba a tengerre nyíló ablakkal bír. A vasúthoz, valamint a part-hoz, hajóhoz, a színházhoz, posta-és távirtda hivatalhoz legközelebb levő szálloda.

Witzmann F.

Riva a Garda-tó mellett.

Midze fűrdő
 Sarajevo mellett Boszniában. Posta-, táviró- és vasút-állomás.
Kénés és lápfűrdők
 (hőfok 58° C.) rheumatikus bántalmak, köszvény, angolkór, csont és női bajok ellen
 Fűrdőévad: május 15-étől október 15-éig.
 100-nál több elegáns és minden kényelemmel ellátott vendégszoba és szalonok három kincstári szállodában. Kávé-, billard és társalgó-termek. Mérsékelt árak!
 Szobák kiszolgálással együtt 80 krtól 2 frt-ig. Hosszabb tartózkodás esetén 10 egész 20% árkedvezmény. Előkelő vendéglők, olcsó penzióval. Rendkívül szép fekvés, nagyszerű éghajlat, számos szórakoztató hely, croquet és lawn-tennis tér, naponta zene, pompás sétányok és kirándulások, nagy löversenyek. Gyógy-és zenedíjak nincsenek. Olcsó nő-, láp- és teljes fűrdők. Prospectusokkal és felvilágosítással szolgál a **fűrdőkezelőség.**

DREZDA
királyi konservatorium
 zene és színház részére.
 44-ik iskolaév. 1898/1899. Több mint 1200 tanítvány, 67 előadás, 112 tanító. Minden szakma zene és színház részére. Teljes és egyes tanfolyamok. Belépes barmikor Felvétel a 7 éves kortól kezdve.
 Prospectusokat és a tanítók jegyzékét szivesen megküldi az **igazgatóság.**

Szanatorium
és
Vizgyógyintézet
ABBAZIÁBAN.

Igazgató-tulajdonos:
Dr. SZEGŐ KÁLMÁN.
Felvétel egész éven át.
Állandó orvosi felügyelet; szak-
szerű kezelés; kitűnő ellátás;
modern kényelem;
mérsékelt díjak. Telefon-össze-
kötetés Fiumével.

Kober Károly

tajtékáruraktár,
Bécsben, Kärntnerstrasse 36,
uj szám 32.

Ajánlja dűsan berendezett raktárában
mindennemű dohányzószeréit
Vidéki megrendelések postai utánvét-
tel pontosan s a legolcsóbban telje-
sítetnek. Árjegyzékek és rajzok in-
gyen és bérmentve.

ROYKÓ VIKTOR

tiszaujlaki gyógyszerész

fehér, barna és fekete rég ismert

KÖZKEDVELT MAGYAR BAJUSZPEDRÓJE.

Nagy doboz 35, kicsiny 20 kr.

Magában foglalja egy jó bajuszpedrónak minden tulajdonait. — A bajuszt
növeszti, ápolja, nem törli, jól összetartja, puhává és hajlékonyává teszi.

Valódi csak akkor, ha minden doboz (skatulya) feneke az
itt látható védjeggyel, fedele pedig kívül piros, belül kék
szinben teljes névaláírásommal „Roykó Viktor” van ellátva.
Postán legkevesebb két doboz rendelhető. Szállítólevél és
esomagolásért külön 10 kr. számítatik.

Viszonteladók illő %-ban és 20 nagy, vagy 35 kis doboz
vételénél már bérmentes megküldésben részesülnek.

Vezérképviselet Ausztria és melléktartományai részére:

„Alte k. k. Feldapotheke” Bécs, I. Stefansplatz 8.

Kivitel minden
országba.

Naponta meglepő
ujdonságok.

Kitüntetések: Brüsszel 1890., 1891. és 1892 ben, Prága 1891. Königsgrätz 1894.

POLLAK JAKAB

PRÁGA, Langegasse 45.

Fényüzési doboz-gyár.

Különlegesség: Casetták és ezukorka-dobozok, atlaszból, se-
lyemből és plüsből.

Minta összeállítások 5-től 10 frtig (csupa jól oladható darabok) utánvéttel.

Nagyobb megrendelésnél a legnagyobb kedvezményeket nyújtom.

Főraktár Budapesten: Stampfl Józsefnél.

Sirkövek és sirboltémlékek

nagy raktára

mindennemű köből. Továbbá vaskeresztek.

Zimmermann K.

BÉCS XVII.

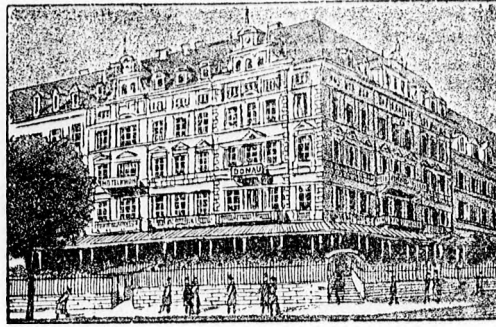
Hernals, Jörgerstrasse II (Ez előtt Alsbachstrasse.)

Siremlékek áthelyezése, utóiratok ké-
szítése valamint javítások elfogadtatnak.

Karlsbad, Hôtel Kroh.

Elsőrangú szálloda.

A Parkstrasse sarkán.

Uj, modern beren-
dezéssel, a tulajdo-
nos saját vezetése
alatt.

Villamvilágítás.
Felvonó.
Olvasóterem.

Étterem, kávéház
Saját bérkocsik a
házban — Fürdő.

Magyarok által
sűrűn látogatott.

Karlsbad. Karlsbad.

„Egerländer“

kávéház és vendéglő.

(Ezelőtt Rudolfshöhe).

A hegy oldalán, pompás kilá-
tással. Könnyű feljárás 10 perc
alatt a központ több helyéről.

Tulajdonos

Reis Antal.

Karlsbad. Karlsbad.

Wiesinger's

Hotel National

Gartenzeile Strasse.

Egész éven át nyitva van. — Omnibus a
vasutnál. — Étterem, kávéterem stb. —
Felhuzógép, veranda és minden kényelem
a házban.

Alapított 1867-ben.

Alapított 1867-ben.

Valódi karlsbadi ostyát

(Különlegesség) készít és szállít (Különlegesség)

BAYER KÁROLY,

ezelőtt Bayer Borbála es. és kir. udvari szállító és porosz királyi udvari szállító.

KARLSBAD

„Novara”-hoz, a Cafe Elefant fölött és Mühlbadgasse 12-ik számú sátor.
Ezüstérem Lipcse 1892. Eger 1892. Aranyérem London 1893. Aranyérem Bécs 1894.
Telefon 138. Szétküldés postán az egész éven át.

KARLSBAD.

„Angers Hotel“

Neue Wiese.

a színház mellett. Egész éven
át nyitva. Legnagyobb kénye-
lem. Kitűnő étterem.

Anger Ferencz.

KARLSBAD.

Hotel Trautwein

ezelőtt Fassmann.

A Kaiser Franz Josef Park átellené-
ben. Ujman épült kényelmes ház, nyílt
térrel, szép kilátással. 105 szobával és
teremmel. Nagy étterem. Lift. Diszes
kávéház, olcsó árak. Jó ételek és italok.
Omnibus a vasutnál. Fogatok a házban.
Egész éven át nyitva.

Tulajdonos

Trautwein Frigyes

Karlsbad. Karlsbad.

HOTEL „LYON“

Kaiser Franz Josefstrasse.

Olcsó szobák gyógyvendégek, utazók és tu-
risták részére. Diszes ét- és kávéterem.
Egész éven át nyitva. Érdekes látványosság
a szállodában levő Kanone-egyesület helyiség,
mely fegyverekkel és egyéb harszi eszkö-
zökkel van felszerelve.

Tulajdonos **Peithner József.**

Karlsbad. Karlsbad.

Cafe Schweizerhof.

A hegyoldalon. A Stefánia forrás és
Dorottya-forrás fölött. Szélmentes he-
lyen. Legszebb kiránduló hely. Ki-
tűnő reggeli és uzsona — 200 ujság.
Minden kedden Eberhardt zene-
karának ingyenes hangversenye.

Tulajdonos

Tschamerhöll Ferencz.

KARLSBAD.

Hotel „Reinischer Hof“

A színház mögött.

Karlsbad. Karlsbad.

Cafe Kaiserpark.

A Tepl völgyében, a várostól 30 percznyire
a Marienbader-Strassen. Pompás kiránduló
hely. Kitűnő kávé és hideg ételek.

Tulajdonos **Frisch Berta.**

Karlsbad. Karlsbad.

**Cafe und Restaurant
Panorama.**

Panoramastrasse.

A város legszebb helyén, a hegy-
oldalon. gyönyörű kilátással. Nagy
terem és lakószobák olcsó árakon.
Kitűnő ételek és italok.

Drum József.

Egész éven át nyitva. Modern, diszes, új
berendezéssel. Villamos világítás és kiszol-
gálás számításon kívül.

Étterem és kávéház. Kitűnő magyar borok.
Schallmayer A. E.

Szönyegek, takarók, függönyök.

Salonszönyegek, futó- és ágyszőnyeg, pamlagra vető, ablak elé való és diszítésre való szönyegek.

Kitűnő gyártmányok, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, kaphatók:

GENERSICH C. és ORENDI

csász. kir. udvari szőnyeg-szállítóknál
Bécs, I., Lugeck, (Regensburgerhof).

Lovrana „Villa Carmen.”

(Abbazia mellett)
Kellemes családi ház, kényelmes berendezéssel. Kisebb és nagyobb szobák. Fürdők a házban. Teljes ellátás szobával együtt naponta 3 frrtól feljebb.
Gagstatter C. A.

Bozen. Dél-Tirol. Hotel Victoria

(VICTORIA SZÁLLODA).

A vasúti állomás átellenében. Fekvése déli irányban van, gyönyörű kilátással. Új berendezéssel. Téli tartózkodás. Teljes ellátás. Fürdők, kocsik.
WALTHER és OESTERLE, tulajdonosok.

Dr. BREHMER-féle gyógyító intézet

tüdőbajosok részére
GÖRBERSDORF (Szilézia).
Nyáron és télen a kurák egyenlő kitűnő eredményűek.
Igazgató-orvos: Dr. SCHLOESSING KÁROLY. Strümpel tanár erlangoni klinikájának volt segédorvosa.
Prospektust ingyen küld a gondnokság.

Abbazia.

„Villa Mascagni” „Pension Exquisite.”

Elsőrangú ház, legszebb helyen a déli parton. Villamos világítással.
Egész éven át nyitva van.

ABBAZIA
„Caffe Lokey.”
A magyarok kedvelt helye.
Szép kerttel.
Nagy választéku újságokkal.
Magyar kiszolgálás.

ABBAZIA. ABBAZIA.

Tejfőlösy József

fodrászterme a Villa Habsburgban.
Ajánlja magát az igen tisztelt úri közönségnek. Gyakorlott női fodrászné ugyanott. Tyukszeműtő. Paróka készítő.
Illatszerek választékos raktára.

Első Biztosító Intézet Katona szolgálat esetére.

Ő es. és kir. Fensége József főherceg védnöksége alatt.
Budapest, Erzsébet-tér I. szám.
Bécs, I., Franz Josefs-Quai 5.

Biztosítási tőke: 35.000.000 korona.

Tőkék és járadékok biztosítása gyermekek számára a katonai szolgálat költségeinek fedezése, illetve be nem soroztatás esetén ellátás czéljából a nagykorúság idejére. Az összes üzem-haszon a biztosítottaké. A besorozott ifjak ezenfelül a biztosított tőke 60—70%-ának megfelelő külön nyeresémben is részesülnek. Olcsó ljtételek. Eiónyös feltételek szabadolvú szabályzatok

Alapított 1548. év előtt.

Kitüntetve

6 arany, 2 ezüst és 1 bronz-éremmel.

Bécs 1883.	Bécs 1892.
Páris 1889.	Zágráb 1892.
Genf 1889.	Genf 1893.
Nizza 1890.	Marseille 1893.
Budapest 1896.	

Rák gyógyszer-tár Mittelbach S.

BÉCS, I., Hoher Markt 8. szám. (Palais Sina)

Országos telefon-szám 3571. Országos telefon-szám 3571.

Egyike a legrégebbi gyógyszer-táraknak Bécsben, (alapított 1548. év előtt), a város központjában.

A Svajczi Pharmacopoe után készült labdacok

az étvágyat és az emésztést. Valódi csakis a „Vörös rák” védjeggyel és a készítő aláírásával. Ára I k. 40 fl.

Aczélárugyár részvénytársaság

a „Poldiaczél” gyártmányok
egyedüli képviselője a magyar szt. korona országokban.

Gyárt és szállít:
„Poldiaczél”
mindennemű szerszámoknak, kovácsolva és hengerelve. — Különleges aczélokot és kereskedelmi aczélokot „POLDIACZÉLBÖL.” és a

Holzer Jakab és Társa-féle

szabadalmazott különleges rúgóczélnak.
Kizárólagos gyártása a „LEMOINE” módszer szerint előállított hordó-
ütőkőző-, tekercs- és csavarrugóknak mindenféle járművek számára.
Gyár, központi iroda s raktár: Budapest, VI. Külső Váci-ut 65. szám.
Magyarországon legnagyobb szerszám és rugó-aczél raktár.

gyógyhely. Wöslau májustól—októberig.

Fürdő és éghajlati Idény:
Gyönyörű fekvéssel a Wienerwald előmagaslatain pompás sétányokkal a kiterjedt fenyvesekben. Összeköttetés Béccsel 40—60 perc alatt naponta 60 személy- és gyorsvonattal

Természetes források (Akrathothermen) 24 fok C.
Női betegségek, idegbajok, vérszegénység, altestbajok ellen, gyengélkedésnél stb. — Tó-, teljes-, kád-, zuhany- és esési fürdők, só-, fenyő- és más gyógyfürdők. tej-, savó- és ásványvíz gyógymód. — Electrotheraphiae, Terrain-gyógymód, gyógytornászati és Massane.

Császár-fürdő

Téli kura. Nyári kura.
Budapest legnagyobb fürdőintézete, több mint 11 hőforrással (27.5—65.5° C.) rendelkezik.

Gőzfürdő 80 öltözővel, 1 forró és 2 langyos medence. Gőz-kamra (43—46°). Zuhanykamra. Hideg medence.
Iszapfürdő elkülönítve hölgyek és urak részére. Fedett női uszoda. Uriuszoda 1860 m.

A kontinens legnagyobb intézete. Tükörfürdők. Törökfürdők. Márvány-, porcellán- és kádfürdők.

Gyógyhely 200 jól berendezett szobával. Árnyékos park.

Takarékpénztári betétek. Váltóház.
Tőzsedei megbízások.
Előlegek értékpapírokra. — Váltó-
leszámolás.

Zivnostenská banka

Bécs, I., Herrengasse Nr. 12.

Bécsi fiókintézet.

Részvénytőke: 8.000.000 ft.
Központ: Prágában.

Fiókintézetek a következő városokban:
Brünn, Pilsen, Budweis, Pardubic, Tábor,
Beneschau, Iglau, Mähr.-Ostrau

Magyarok találkozó és
szórakozó helye.
MAGYAR LAPOK

Schneller Lajos magyar kávéháza
BÉCS, IV., Heumühlgasse és Schönbrunnerstrasse sarkán.

Kellemes helyiségek,
Külön játszotermek,
Társaságoknak és egyleteknek
különösen ajánlatos.

József főherceg ő Fensége udvari szállítója.
→ Arany érdemkereszt tulajdonosa. ←

GIGANTE A. ékszerész
FIUME Piazza el Duomo.
„MORETTI“ különlegességek készítése.

Kitüntette: Brüsszel, Trieszt, Budapest, Páris, Székesfehérvár.
Raktárak Abbažiában: Kardos József és Baumgartner J. uraknál.

Milano.

Hôtel du Lion.

A város központján a Dom-ra való kilátással, magyaroktól és németektől szívesen látogatott. Szobák ára 2 francról. Ellátás, fürdők a házban, női és olvasó terem. Figyelmes kiszolgálás. Omnibus a vasutnál. Villamos világítás. Német közlekedési nyelv.

Gowaritzza Poruscki és Kucnia Ruskaja.

Olaszország.

Hôtel Victoria

40-42 Corso Vittorio Emanuele.
(Új szálloda.) Hasonló a Hôtel du Lion-hoz. Személy felvonógép. Villamos világítás. Központi fűtés. Fürdő a házban. Ellátás. Cook-féle szelvények. Olcsó árak.
Fontana és Lacchini tulajdonosok.

Mindennemű tésztagyártmányok
gyártása és szétküldése

FABRICA PASTE E MOLIMO A VAPORE
CARTESIO, CURTI et Cie

Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság Fiumében.

Fiumén keresztül

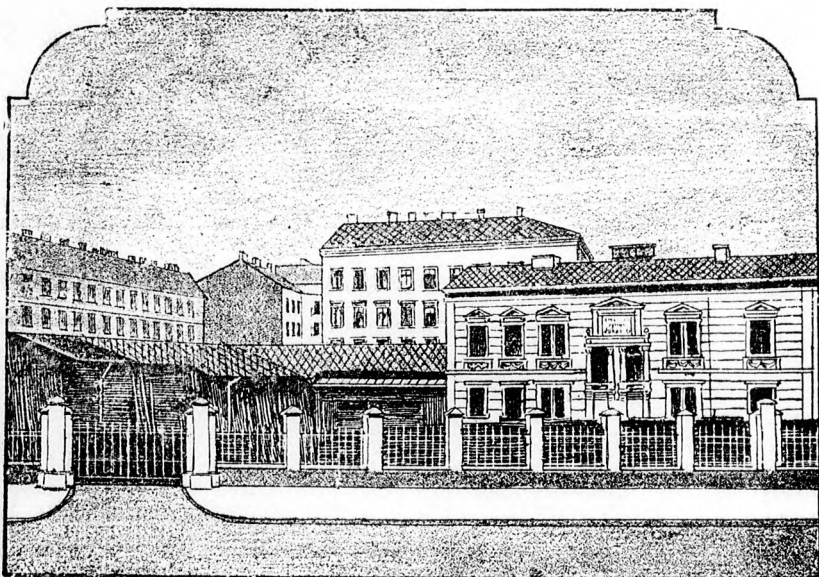
a legrövidebb és legbiztosabb a szigetek mentén levő — a tengeri betegség ellen legjobban védő — utirány

DALMÁCZIÁBA.

Rendes menetek a legnagyobb kényelemmel és villamos világítással ellátott gőzösökkel.
Szombatról-vasárnapra eső éjjelen: Gyorsgőzös Zarába, Spalatóba, Curzolába, Gravosába, Ragusába, Castelnuovóban, és Cattaróba.

Vasárnapról-hétfőre eső éjjelen: postagőzös Zarába, Spalatóba és Metkovicha. **Kedden** 10 óra 20 perczkor délelőtt: gyorsgőzös Zarába, Spalatóba, Gravosába. (Ragusa) és Cattaróba. **Szerdán** 9 óra 30 perczkor este: postagőzös Zarába, Spalatóba, a Brazza, Lesina, Lissa és Curzola szigetekre, továbbá Ragusába, Cattaróig. **Csütörtökön** déli egy órakor: postagőzös Lussinpiccoloba, Selvebe, Zovra, Sebenicoba, Trauba, Spalatóba, a Brazza, Lesina, Lissa és Curzola szigetekre, továbbá Ragusába, Cattaróig. **Pénteken** 10 óra 30 perczkor délelőtt: gyorsgőzös Zarába, Spalatóba és Gravosába. **Szombaton** 7 órakor reggel kirándulás Fiuméből és Abbažiából Lussinpiccoloba és vissza.

Részletes menetrend a „Der Conducteur“ című hivatalos menetrend könyvnek 593-tól 604-ig számig levő részében látható.

Juhos Gyula és társa

Bécs, II. Nordbahnstrasse 42.

Zománcozott főzőedényt
öntött vasból.

Szállítanak mindjárt a készlethől legolcsóbb árakon:
hengerezett vasgerendát

legkitűnőbb belső gyártmány az osztrák mérnök- és építészeti-egyletnek szabályszerű szelvényei szerint.

Rúdvasat, szelvény-vasat és egyetemes laposvasat, súlyos és finom lemezforrasztott vasból és folytvasból, szegezett vasgerendát oszlopot s tömlőt öntött vasból, vaspályasínt; aczélemezből sajtolt zománcozott főzőedényt.

Öntött vasarút, aczelt, felkészgyártmányt és nyersvasat.

Felelős szerkesztő: Röttig József.

Kovácsolt vasosövet min-
denféle alakban s legjobb
minőségben a Zsigmond-hercegi
m. k. esztengergyárból.

Akar jó cognacot inni?

Kérjen mindig valódi

tokaji cognacot

Tokaj város czimerével

(Kigyós kereszt három hegyen)

az Első tokaji cognac-gyárból Tokajban.

Óvakodjék mindenki értéktelen utánzatoktól,
melyeken a védjegy hiányzik.

Képviselő Bécs részére: Herzog M. Bécsben,
II. Weintrauhengasse 17.

Képviselő Budapest részére: Holländer M. Budapest,
Terezh-körút 15.

Ápold az egészségedet és szépségedet!

Czerny jól bevált készítménye:

OSAN a legjobb a **szájnak** és **fogaknak.**

Egy fog- és szájtisztítószer se volt képes a legszélesebb körök elismerését oly gyorsan meghódítani, mint az Osan. Ez a jól bevált készítmény antiseptikus, konzerváló, tisztító, kellemes és sajátos összetételénél fogva minden tekintetben jóval fölülmúlja az eddig ismert legjobb fogszereket. Osan a legvégső korig jó karban, szépen és fájdalom megszüntetésével tartja a fogakat, Osan számos orvosi elismerésvény által és hatóságilag jónak igazoltatott. Árak: Osan-szájvíz-esszencia üvegekben 88 kr. Osan fogpor szelencékben 44 kr. Osan fogkefe 30 kr.

Czerny-féle Tanningene

a legjobb, szavatolt biztosságn ártalmatlan hajfestőszer,
a haj, szakáll és szemöldök részére, melyek a legegyszerűbb módon csak egyszeri használat után egész megbízhatóvá és biztossan kifogástalan fényes barnas szőke, barna vagy fekete természetes színüket megtartják és azokat se szappannal való mosás által se a gőzfürdőben el nem vesztik. Ára 2 frt 50 kr.

Czerny's orientalische Rosenmilch

(Czerny-féle keleti rózsatej)

a legjobb szer a szépség megtartására, oly gyengéd ifju fris arczzint idéz elő, mely más épily ártalmatlan szerrel el nem érhető. Kitűnő hatású napsütés ellen és eltávolítja a bőr tisztátságát annak sárgás vagy barnás színet.
Ára 1 frt. Balzsam-szappan hozzá 30 kr.

Fritsch Ferdinand-féle minősége és illata fölülmulhatatlan.
Napraforgó olaj-szappan Használható az arczör minden szépségihibája ellen. Az e név alatt egyetlen valódi 1853. óta van forgalomban. Ára 50 és 35 kr.

Törvényesen védve, lelkiismeretesen megvizsgálva, teljesen egészséges

Anton J. Czerny Bécsben,

XVIII. Carl Ludwigstrasse 6. Főraktár I, Wallfischgasse 5.

Szétküldés utánvéttel, Raktárak gyógyszerárakban, gyógyfűszer- és illatszertárakban stb. — Határozottan Czerny-féle készítmény vagy Fritsch-féle napraforgó olaj-szappan kérendő. Tessék óvakodni utánzásoktól! Ahol nincs raktár, tessék a szállító kereskedő által rendelteni vagy fenti címre fordulni.
5 frttől feljebb való áru portó és költségmentesen küldetik meg.

Tudomásul: Fritsch illatszergyára, (alapított 1853-ban) Anton J. Czerny tulajdonába ment át.

Nyomatott Litfass utódja Röttig Gusztávnál Sopronban.